

Utlåtande 2014:18 RIV (Dnr 331-159/2013)

Utökning av anslaget för vidareutbildning av barnskötare till förskollärare i Stockholm

Motion (2013:7) av Jan Valeskog (S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2013:7) av Jan Valeskog (S) om ”Utökning av anslaget för vidareutbildning av barnskötare till förskollärare i Stockholm” anses besvarad med vad som anförs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Lotta Edholm anför följande.

Ärendet

Jan Valeskog (S) framför i motion (2013:7) att det föreligger en brist på förskollärare i Stockholm och att bristen kommer att öka successivt fram till år 2020.

Motionären framför att staden hos regeringen bör kräva att högskolepolitiken ändras så att fler utbildningsplatser generellt ordnas i Stockholm och inte minst betydligt fler platser till förskollärarytbildningen. Motionären menar även att staden bör öka det anslag till stadsdelarna och enskilt drivna förskolor som ämnar till att fler barnskötare ska välja att vidareutbilda sig till förskollärare.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, utbildningsnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd och Älvsjö stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret instämmer med motionären om att det råder brist på förskollärare sedan lång tid tillbaka, och att det är av största vikt att sätta in de åtgärder som behövs för att komma till rätta med detta.

Utbildningsnämnden håller med motionären om behovet av fler förskollärare i förskolan. Det är också ett av målen i stadens budget för att höja kvaliteten i förskolan.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd instämmer i att fler utbildningsplatser långsiktigt bidrar till att minska bristen på förskollärare.

Skärholmens stadsdelsnämnd anser att en utökning av antalet dagar för vidareutbildning av barnskötare till förskollärare skulle kunna påverka verksamheten negativt.

Älvsjö stadsdelsnämnd menar att det inte är klarlagt vad som är orsaken till att fler barnskötare inte utbildar sig till förskollärare.

Mina synpunkter

Stockholm är en av de huvudstäder som växer snabbast i Europa och som en följd har antalet förskolebarn i Stockholm, de senaste fem åren, ökat med i snitt 2000 per år. Vi står således inför en stor utmaning att lyckas rekrytera tillräckligt många nya förskollärare till Stockholms förskolor under de kommande åren.

Det var därför mycket välkommet att regeringen i början av år 2013 beslutade, genom regleringsbrevet, att tre lärosäten i regionen ska öka antalet nybörjarplatser på förskollärarytbildningen. Dessa är Stockholms universitet, Södertörns högskola och Mälardalens högskola.

Detta innebär att antalet nybörjarplatser i Stockholmsregionen kommer att öka från ca 860 platser år 2012 till ca 1 080 år 2015, dvs. en ökning med drygt en fjärdedel. Utvidgningen innebär att det under en tioårsperiod skapas 10 710 nybörjarplatser i regionen i stället för 8 600 som hade varit fallet om utbildningen hade fortsatt vara dimensionerad som idag.

Utöver detta har staden dubblat antalet platser – från 100 till 200 platser – på den mycket framgångsrika vidareutbildningen för barnskötare till förskollärare. Utbildningen har flera fördelar – personerna finns kvar i

verksamheten under hela utbildningstiden och kan hela tiden pröva nyvunna kunskaper i det dagliga arbetet med barnen.

Förskollärarens roll för verksamheten i förskolan kan inte nog betonas. En viktig del i att kunna rekrytera fler skickliga förskollärare är också att yrkets attraktionskraft höjs ytterligare. Det krävs en rad åtgärder för att fler ska välja att utbilda sig till förskollärare och för att behålla de som redan finns i yrket. En viktig del i detta är att förstärka möjligheterna till att göra karriär inom förskolan. Regeringen har aviserat att man nu ska öppna upp för karriärtjänster också inom förskolan, med reformen om förstelärare inom grund- och gymnasieskola som förebild. Stockholm går nu före i detta arbete och kommer under år 2014 att utveckla stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal. Nya karriärvägar kan ge särskilt skickliga förskollärare betydligt mer i plånboken.

Förskolan är Stockholms stads mest uppskattade kommunala verksamhet bland brukarna. Valfriheten är hög och kvaliteten god. Jag är övertygad om att vi med en kraftfull satsning på fler förskollärare och ökat fokus på barns lärande kommer att kunna fortsätta erbjuda de yngsta stockholmarna en förskola i världsklass.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2013:7) av Jan Valeskog (S) om ”Utökning av anslaget för vidareutbildning av barnskötare till förskollärare i Stockholm”.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård och Roger Mogert (båda S) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att i huvudsak bifalla motionen
2. Att utöver detta anför

Det är positivt att staden avser se över ersättningsnivån så att fler kanske tar steget och vidareutbildar sig till förskollärare. Behovet är mycket stort och en mindre ökning av ersättningen kan mycket väl få en stor effekt på antal sökanden, precis som motionen beskriver. Andelen utbildade förskolelärare på Stockholms förskolor har successivt minskat de senaste åren, och det är av stor vikt att staden intensifierar arbetet för att vända trenden.

Det är dock märkligt att borgarrådet är nöjd med det antal förskollärare som utbildas varje år i denna region. Tusentals nya förskollärare behövs varje år framöver och det är bara ett relativt fåtal som utbildas. Regeringen måste uppmärksammas på allvaret i situationen och här har Stockholms stad en särskilt viktig uppgift att slå på larmklockan.

Reservation anfördes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. delvis bifalla motionen
2. därutöver anför följande

Vi kan inte vara nöjda med det antal förskollärare som utbildas varje år i Stockholmsregionen. Tusentals nya förskollärare behövs varje år framöver och det är bara ett relativt fåtal som utbildas. Regeringen måste uppmärksammas på allvaret i situationen och här har Stockholms stad en särskilt viktig uppgift att slå på larmklockan.

Det är bra att ersättningsnivåerna till stadsdelsnämnderna ses över så att full vikarietäckning kan garanteras när fler barnskötare får möjlighet att vidareutbilda sig till förskollärare.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2013:7) av Jan Valeskog (S) om ”Utökning av anslaget för vidareutbildning av barnskötare till förskollärare i Stockholm” anses besvarad med vad som anförs i utlåtandet.

Stockholm den 5 februari 2014

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Lotta Edholm

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Roger Mogert, Maria Östberg Svanelind och Emilia Bjuggren (alla S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Stefan Nilsson och Daniel Helldén (båda MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Ann-Margarethe Livh (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2013:7) av Jan Valeskog (S) om ”Utökning av anslaget för vidareutbildning av barnskötare till förskollärare i Stockholm” bifalles i huvudsak.
2. Dessutom vill jag framföra följande

Vi delar motionärens uppfattning att staten och staden måste göra betydligt mer för att öka andelen förskollärare. En hög andel förskollärare är avgörande för att förskolan ska klara de nationella målen i läroplanen. Tyvärr går utvecklingen i fel riktning. Andel förskollärare har minskat sedan 2010 då antalet utbildningsplatser inte har utökats i takt med den kraftiga utbyggnaden av förskolan och de stora pensionsavgångarna. Ansvarvilar på alliansen.

Kommunfullmäktiges årsmål 2014 är 41 % förskollärare, samma som utfallet 2011 och 2012. Det är en ambitionssänkning, eftersom årsmålet är en procentenhet lägre än 2013. Jämfört med 2007 då andelen förskollärare var 39 %, är årsmålet 2014 endast en marginell ökning. Ökningen av utbildningsplatser som skolborgarrådet redovisar är välkommen, men inte tillräcklig. Stadens årsmål för andelen förskollärare skulle behöva höjas till över 50 % för att upprätthålla förskolans viktiga roll i det livslånga lärande och det kräver en större utbyggnad av antalet utbildningsplatser och en uppvärdering av yrket.

Dessutom måste möjligheterna för barnskötare att utbilda sig till förskollärare förbättras, liksom möjligheterna för utbildade att även utbilda sig till barnskötare. Erfarenheter från bland annat Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd är att ersättningen till förskolorna inte motsvarar hela vikariekostnaden. Det är därför bra att utbildningsnämnden ser över ersättningsnivån för att säkra vikarietäckningen när barnskötare går vidareutbildning till förskollärare.

Vi vill slutligen också lyfta svårigheterna för barnskötare som saknar behörighet att läsa vidare till förskollärare på högskolan, som Skärholmen och Älvsjö stadsdelsnämnder tar upp i sina remissvar. Staden bör som Älvsjö stadsdelsförvaltning föreslå låta utreda vilka förutsättningar som krävs för att fler barnskötare ska vilja vidareutbilda sig.

Remissammanställning

Ärendet

Jan Valeskog (S) framför i motion (2013:7) att det föreligger en brist på förskollärare i Stockholm och att bristen kommer att öka successivt fram till år 2020.

Motionären framför att staden hos regeringen bör kräva att högskolepolitiken ändras så att fler utbildningsplatser generellt ordnas i Stockholm och inte minst betydligt fler platser till förskollärarytbildningen. Motionären menar även att staden bör öka det anslag till stadsdelarna och enskilt drivna förskolor som ämnar till att fler barnskötare ska välja att vidareutbilda sig till förskollärare.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, utbildningsnämnden, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd och Älvsjö stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 april 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer med motionären om att det råder brist på förskollärare sedan lång tid tillbaka, och att det är av största vikt att sätta in de åtgärder som behövs för att komma till rätta med detta. Enligt uppdrag i stadens budget ska stadsdelsnämnderna fortsätta att erbjuda medarbetare pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare. I Budget 2013 tillskjuts utbildningsnämnden ytterligare medel i syfte att utöka den pågående satsningen för att erbjuda barnskötare möjlighet att vidareutbilda sig till förskollärare. Vidare uppdras åt kommunstyrelsen att i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna se över och utveckla stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal.

Staden har genom utbildningsnämnden kontinuerlig kontakt med Utbildningsdepartementet samt universitet och högskolor och har framfört det stora behovet av förskollärarytbildning och framför allt den som riktar sig till barnskötare som vidareutbildar sig till förskollärare. Stadsledningskontoret och utbildningsnämnden följer kontinuerligt utvecklingen och fortsätter arbetet med att

påverka dimensioneringen av antalet utbildningsplatser. Stadsledningskontoret bedömer att det inte föreligger behov att framställa till regeringen om fler platser i förskollärarytbildningen i nuläget.

För att ytterligare skapa gynnsammare förhållanden har staden föreslagit beslutande myndigheter ett mer flexibelt intagningssystem där så många intresserade och kvalificerade kan tillvaratas.

Stadsledningskontoret ställer sig frågande till motionärens förslag om att öka anslaget till stadsdelsnämnderna, för att fler erfarna barnskötare genom ökad ersättning för förlorad arbetstid ska få möjlighet att vidareutbilda sig till förskollärare. De barnskötare som blir antagna till vidareutbildningen har inget inkomstbortfall – de har full lön under tiden de studerar. Ersättningsnivån är framtagen med utgångspunkten att verksamheten ska kunna ordna vikarietäckning för den tid barnskötaren är ledig för studier.

Utbildningsnämnden har inlett ett arbete med att se över ersättningsnivån i förhållande till antal studerande, i syfte att säkerställa att verksamheterna har möjlighet att ordna vikarie när ordinarie personal studerar.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 april 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Jan Valeskog m.fl. (S) och Per Olsson m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Lotta Edholm m.fl. (FP), Christoffer Järkeborn m.fl. (M), Linnea Cedergren (C) och Ella Bohlin (KD), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 14 mars 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen håller med motionären om behovet av fler förskollärare i förskolan. Det är också ett av målen i stadens budget för att höja kvaliteten i förskolan.

De utbildningar som riktar sig till barnskötare som vill vidareutbilda sig till förskollärare behöver kraftigt öka sitt platsantal för att möta behoven. Staden har vid möten med Utbildningsdepartementet och universitet och högskolor i regionen starkt fört fram behovet av förskollärarytbildning och för stadens del speciellt den som riktar sig till barnskötare som vidareutbildar sig till förskollärare. Platsantalet till den reguljära utbildningen har också efter det utökats.

Förvaltningen håller kontinuerlig kontakt med universitet och högskolor för att

markera stadens behov av förskollärarytbildning som riktar sig till barnskötare. Ersättning ges idag till de barnskötare som stadsdelsnämnden eller den fristående huvudmannen i samtal med den sökande prioriterar att satsa på. Personen studerar på betald arbetstid.

Ersättningsnivån är framtagen utifrån att förskolan ska få täckning för vikariekostnaden för den tid barnskötaren är borta från förskolan. Ersättningen baseras på studier en dag per vecka ca 9 månader per år. Förläggningen av uttaget av tid bestäms i samråd mellan den studerande och förskolechef.

Målet med de avsatta medlen för kompetensinsatser i förskolan är att höja kompetensen i förskolan genom att öka antalet barnskötare som studerar till förskollärare från dagens 100 till ca 200 personer.

Förvaltningen kommer att se över ersättningsnivån och göra en avvägning mellan ersättningsnivå och antal studerande.

Förvaltningen bedömer att det i nuläget inte föreligger behov av att framställa till regeringen om fler platser i förskollärarytbildningen.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 april 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 april 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Legitimerade förskollärare är en förutsättning för verksamhet av hög kvalitet. Bristen på förskollärare i Stockholmsregionen begränsar möjligheterna till nyrekrytering. De kommunala förskolorna i Rinkeby-Kista har trots detta en, i jämförelse med andra stadsdelsnämnder, hög andel förskollärare, femtio procent.

Förvaltningen instämmer i att fler utbildningsplatser långsiktigt bidrar till att minska bristen på förskollärare. Förvaltningen instämmer också i att staden bör uppmuntra fler barnskötare att vidareutbilda sig till förskollärare. Rinkeby-Kista förskoleverksamhet utnyttjar redan idag de möjligheter till vidareutbildning som staden erbjuder och under 2012 har tio barnskötare examinerats till förskollärare. De barnskötare som utnyttjar stadens möjlighet till vidareutbildning gör det med bibehållen lön. För studierna beviljar staden en ersättning om 54 000 kr per år och studerande, till den studerandes förskola. Ersättningen ska täcka lönekostnaden för studier en dag i veckan under nio månader. Förskolornas ersättning kompenserar dock inte hela vikariekostnaden, varför förvaltningen anser att om omfattningen av utbildning av barnskötare till förskollärare ska utökas bör en översyn göras av ersättningsnivån till förskolorna.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 april 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Birgitte Isberg m.fl. (S), Rebwar Hassan (MP) och Rudy Espinoza (V), *bilaga 1*.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 mars 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i bilden av att det är svårt att anställa förskollärare och ser positivt på alla åtgärder som bidrar till att öka antalet förskollärare. Därför ställer sig förvaltningen positiv till att staden uppmärksammar att fler antal utbildningsplatser för förskollärare behövs.

Vad gäller vidareutbildning av personal från barnskötare till förskollärare är det ett större problem att många i personalen saknar behörighet att läsa vidare på högskolenivå till förskollärare. I förvaltningen finns det barnskötare som skulle vilja utbilda sig vidare till förskollärare, men saknar behörighet.

Att utöka antalet dagar för de som läser vidare till förskollärare ställer sig förvaltningen tveksam till. För varje person som läser vidare till förskollärare behöver förskolan ta in en vikarie den dagen som ordinarie personal studerar. Det finns föräldrar som upplever att verksamheten påverkas negativt av att det är för många olika vikarier på förskolan. Att avsätta ytterligare dagar till studier kan komma att öka denna känsla. Ytterligare dagar med vikarier på förskolan kan även påverka verksamheten i negativ riktning. Givetvis är det positivt att barnskötare vidareutbildar sig till förskollärare, detta innebär dock alltid en avvägning mot hur verksamheten ska fungera. Med hänseende till detta anser förvaltningen att den dag som ges i ersättning för närvarande är en god kompromiss mellan vidareutbildning av personalen och verksamhetens kontinuitet. Därför anser förvaltningen att en utökning av antalet dagar för vidareutbildning av barnskötare till förskollärare skulle kunna påverka verksamheten negativt.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 april 2013 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Majvi Andersson (S) och Emelie Roxby Schüsseleder (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjorde av Emelie Roxby Schüsseleder (V), *bilaga 1*.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 25 februari 2013 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer med motionären att behovet av förskollärare är stort de kommande åren. Vidareutbildningen av barnskötare till förskollärare behöver också utökas i Stockholm.

Förvaltningen menar att det inte är klarlagt vad som är orsaken till att fler barnskötare inte utbildar sig till förskollärare. Tänkbara orsaker kan vara att man inte har den högskolebehörighet som krävs för att börja på utbildningen, att det krävs mycket studietid på fritiden eller att man behöver ytterligare tid för studier på sin arbetstid. Staden bör därför utreda närmare vilka förutsättningar som krävs för att fler barnskötare ska vilja vidareutbilda sig.

Reservationer m.m.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Jan Valeskog m.fl. (S) och Per Olsson m.fl. (MP) enligt följande.

Det är glädjande att förvaltningen avser se över ersättningsnivån så att fler kanske tar steget och vidareutbildar sig till förskollärare. Behovet är mycket stort och en mindre ökning av ersättningen kan mycket väl få en stor effekt på antal sökanden, precis som motionen beskriver.

Det är dock märkligt att förvaltningen är nöjd med det antal förskollärare som utbildas varje år i denna region. Tusentals nya förskollärare behövs varje år framöver och det är bara ett relativt fåtal som utbildas. Regeringen måste uppmärksammas på allvaret i situationen och här har Stockholms stad en särskilt viktig uppgift att slå på larmklockan.

Särskilt uttalande gjordes av Lotta Edholm m.fl. (FP), Christoffer Järkeborn m.fl. (M), Linnea Cedergren (C) och Ella Bohlin (KD) enligt följande.

Förskolläraryrket är idag ett bristyrke i Stockholm. Prognoser visar att bristen på förskollärare kommer att fortsätta att öka givet dagens examineringstakt i högskolan.

Staden har påpekat detta för lärosätena i regionen och antalet platser på universitetets ordinarie förskolläraryrkesutbildningar kommer nu att utökas.

Medel för kompetensinsatser i förskolan i Stockholm finns även avsatta för att öka antalet barnskötare som studerar till förskollärare från dagens 100 till 200 personer.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Birgitte Isberg m.fl. (S), Rebwar Hassan (MP) och Rudy Espinoza (V) enligt följande.

1. Skärholmen stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till beslut som sitt remissvar och förordar således motionens att-satser.
2. Remissvaret skickas till skolroteln i digital form samt till KF/KS kansli i pappersform.
3. Omedelbar justering.
4. Samt att därutöver anföra

Sveriges invånare vaknar idag upp till ett samhälle där arbetslösheten ökar och fattigdomen med den. Vi kan även följa en negativ utveckling i skolorna där utbildningsnivån bland ungdomarna sjunker samtidigt som lärarnas roll har blivit av mer administrativ karaktär.

I Skärholmen är arbetslösheten hög och den riskerar även att bita sig fast då många av våra ungdomar inte klarar av sina studier, vilket försvagar deras konkurrenskraft på arbetsmarknaden. Investeringar i utbildningssektorn och arbetsmarknadsanpassade utbildningar är därför viktiga då det bland annat skapar ekonomisk tillväxt, ökar produktiviteten och minskar sociala ojämlikheter i samhället.

För att stävja arbetslösheten och de sjunkande skolbetygen måste staden i tidigt skede investera i sina invånare. Förskolan bör inte heller glömmas bort då den i mångt och mycket lägger grunden för hur det sedan skall gå i skolan. Därför är det viktigt att staden arbetar med strategiska åtgärder som bidrar till en ökning av förskolelärare, samt generell ökning av utbildningsplatserna på våra universitet och högskolor.

Förvaltningen har i sitt underlag för budgeten 2014, med inriktning 2015 och 2016, lagt fram behovet av satsning på kompetenshöjande insatser för personalen. Detta för att kunna erbjuda en förskola på lika villkor för alla barn samt ge barn i behov av särskilt stöd bästa förutsättningar och förberedelse inför skolgången.

En studietakt på 75 % och en ersättning som bara omfattar en ledig dag per vecka kan innebära vissa svårigheter för barnskötare som studerar vidare till förskolelärare. Det gäller inte bara att få tid och ekonomi att räcka till utan även att klara av utbildningen under de förutsättningar som finns. För att erbjuda dessa bättre villkor att klara av och ta till sig innehållet av utbildningen bör ersättningsnivån utökas till två dagar. Detta är viktigt för att vi ska kunna säkerställa att våra investeringar i utbildningssektorn leder till resultat.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Majvi Andersson (S) och Emelie Roxby Schüsseleder (V) till förmån för motionen.

Särskilt uttalande gjorde av Emelie Roxby Schüsseleder (V) enligt följande.

Vänsterpartiet linje är att skolor inte ska bedrivas i vinstdrivande syfte. I likhet med motionen så anser vi att anslaget för vidareutbildning av barnskötare till förskollärare i Stockholm behöver ökas, vi stödjer därför denna. Vi instämmer också i förvaltningens svar i att staden bör utreda närmare vilka förutsättningar som krävs för att fler barnskötare ska vilja vidareutbilda sig.

2013:7

**Motion av Jan Valeskog (S) om utökning av
anslaget för vidareutbildning av barnskötare till
förskollärare i Stockholm**

Dnr 331-159/2013

Bristen på förskollärare i Stockholm blir alltmer akut för varje år som går. De närmaste åren fram till år 2020 kommer bristen successivt växa till omkring 5 000 förskolelärare i Stockholms län, varav flertalet i Stockholm stad. Ambitionen att hälften av de anställda på stadens förskolor skall vara utbildade förskollärare kommer inte att gå att uppfylla.

Orsakerna till detta är flera. Huvudorsaken är att regeringen generellt drar ned anslagen kraftigt till universitet och högskolor, trots att antalet sökanden nu är rekordhöga. Detta drabbar alla utbildningar och även förskollärarytbildningarna i regionen. Trots att efterfrågan på dessa utbildningar är mycket stor, i motsats till övrig lärarutbildning, så vägrar regeringen att påtagligt öka anslagen för fler utbildningsplatser till förskolelärare. Vissa utbildningsanordnare, ex Uppsala Universitet, har sagt att man kanske kommer tvingas minska antalet platser på grund av minskande anslag. Övriga har sagt att man endast marginellt och eventuellt kan öka antalet platser.

Regeringens passivitet och likgiltighet i dessa frågor kommer få mycket allvarliga konsekvenser de närmaste åren för samtliga kommuner i den kraftigt växande Stockholmsregionen. Den blygsamma satsning på fler platser som nyligen presenterades kommer inte att räcka på långa vägar.

Stockholms stad behöver därför också få fler barnskötare som idag arbetar på förskolorna att vidareutbilda sig. Dagens anslag på 100 mkr utnyttjas inte fullt ut, delvis för att många barnskötare inte anser sig ha råd att studera på halv, eller trekvartstid, med en ersättning för förlorad arbetstid som bara motsvarar en dag i veckan. Den bör därför utökas. En ersättning motsvarande

1,5 dag eller 2 dagar i veckan skulle helt säkert ekonomiskt möjliggöra för flera hundra av dagens barnskötare att ta ett sådant steg. Detta gäller inte minst många av de barnskötare som arbetar inom barnomsorgen, och som har utländsk bakgrund, som också skulle få ett starkare incitament att ordna den formella behörighet som krävs för att kunna genomföra en förskolelärarytbildning på halv, eller trekvartstid.

Mot denna bakgrund föreslår jag att

1. staden hos regeringen kräver att högskolepolitiken ändras så att fler utbildningsplatser generellt ordnas i Stockholm och inte minst betydligt fler platser till förskolelärarytbildningen
2. staden ökar anslaget till stadsdelarna och enskilt drivna förskolor så att fler barnskötare genom en ökad ersättning för förlorad arbetstid kan få möjlighet att vidareutbilda sig till förskolelärare.

Stockholm den 28 januari 2013

Jan Valeskog